

03.12.2014

Dnro 426/00.04.00/2014

Inarin kunnan lausunto koskien aikuisten maahanmuuttajien perusopetusta

Perusopetuksen oppimäärän suorittaminen ja perusopetuksen päättötodistus ovat Suomessa jatko-opintojen edellytys. Oppivelvollisuusiän ylittäneellä eli yli 17-vuotiaalla maahanmuuttajalla, jolla ei ole aikaisemmassa kotimaassaan tai Suomessa suorittua peruskoulun oppimäärää, on vaikeaa päästä tutkintotavoitteeseen koulutukseen Suomessa. Ilman tutkintoa henkilön on taas vaikea päästä työelämään. Työelämässä mukanaolo osaltaan edistäisi maahanmuuttajan kotoutumisen onnistumista. Sekä puuttuva perusopetuksen päättötodistus että puuttuva perusopetuksen jälkeinen koulutus ovat Suomessa syrjäytymisen riskitekijöitä.

Suomalaisessa perusopetuksessa on jonkin verran joustavuutta, kun puhutaan oppivelvollisuusikäisistä. Aikuisten, ilman perusopetusta vailla olevien maahanmuuttajien kohdalla sitä tarvitaan kuitenkin lisää. Nyt maahanmuuttajien koulutuspalvelut vaihtelevat liian paljon sen mukaan, missä kunnassa maahanmuuttaja asuu ja siten kunnan tarjoamista palveluista, osaamisesta ja tahdosta. Palvelujen yhdenvertaisuus ja joustavuus on siksi turvattava lailla.

Hyvää muistiossa on se, että aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetus sisällytetään selkeänä omana kokonaisuutena aikuisten perusopetukseen. Maahanmuuttajan suomen kielen taito mahdollistaa menestymisen opinnoissa sekä työelämässä. Opiskelijan luku- ja kirjoitustaito onkin muistion mukaan se tekijä, joka määrittää henkilön koulutustarpeen ja laajuuden. Hyvää on myös se, että päätoimisten opintojen rahoitusta on mahdollista saada viisi vuotta. Varallisuuden puute ei saa muodostua esteeksi opiskella päätoimisesti. Opintotukilain muutos siten, että päätoimisiin peruskouluopintoihin voi saada opintotukea kansanopistoissa, aikuislukioissa ja muissa oppilaitoksissa, on välttämätön.

Kunnissa yli 17-vuotiaat työmarkkinoiden käytettävissä olevien maahanmuuttajien alkukartoituksen, kotoutussuunnitelmien ja koulutussuunnitelmien laatiminen tulee kuulua TE-toimistolle, josta otetaan tarvittaessa yhteyttä muihin viranomaisiin. Alle 17-vuotiaiden maahanmuuttajien koulutussuunnitelmien laadinta tulee kuulua kunnalle. Päävastuiden maahanmuuttajien koulutuksessa tulee olla selkeästi nimetty ja määrätty. Aikuisten perusopetuksessa on opetettava myös TVT-taitoja. Kuten muistiossa ehdotetaan, on aikuisten perusopetus järjestettävä muun aikuiskoulutuksen yhteydessä, eikä oppivelvollisuusikäisten kanssa.

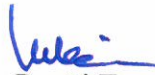
Aikuisten perusopetuksen rekenne selkeytyy, joka on parannus nykyiseen. Tällä hetkellä aikuisten perusopetuksen tuntijakoon ei sisälly taito- ja taideaineita ja muistiossa esitetään, että asetusta ammatillisen koulutuksen opiskeli-

03.12.2014

jaksi ottamisesta muutetaan, jotta aikuisten perusopetuksen päättötodistus ei heikentäisi heidän pääsyä ammatilliseen peruskoulutukseen (painotettavat arvosanat). Olisiko mahdollista, että aikuisten perusopetuksessa opiskeleva voisi kuitenkin valita esimerkiksi kaksi taito- ja taideainetta, joita hän opiskelisi (liikunta, kuvataide, käsityö, kotitalous ja musiikki). Itse valitseman taito- ja taideaineiden opiskelu voisi lisätä aikuisopiskelijan motivaatiota ja intoa opiskella. Taito- ja taideaineet ehkä voimaannuttaisi häntä muuten hyvin teoreettisten aineiden keskellä. Näin aikuisopiskelija saisi myös omaan ammatinvalintaansa mahdollisesti tarvittavia painotettavia arvosanoja.

Ivalossa 3.12.2014

Pentti Tarvainen
kunnanjohtaja vs.

Irja Seppänen
sivistysjohtaja

